

МИТРОПОЛИТ М.І. ЛЮБАЧІВСЬКИЙ ВІДВІДАВ ТЕРЕБОВЛЮ

Львів (С. Глутковська). — У неділю, 15-го вересня, Кардинал Мирослав Іван Любачівський, глава Української Греко-Католицької Церкви, згідно з запланованими пасторальними відвідами вірних, здійснив чергову архиєрейську візитацію до Теревовлі. У поїзді Митрополита Любачівського супроводжували канцлер Львівської Архiepархії о. д-р Іван Дацько, директор східного відділу організації „Церкви в Потребі“ Марко Томашек та візитаційний координатор Володимир Луць, дякони Микола Хоростина і Олександр Шутер та кілька Сестер із згромадження катехиток св. Анни.

На границі Теревовлянського району Митрополита і його супровід зустрічали хлібом-сіллю о. митрат Василь Деменюк і священники та питомці Духовної семінарії, біля храму св. Миколая у Теревовлі — парох цього храму та голова Виконкому Районної Ради Андрій Кучер. Перед входом на стадіон „Колос“ главу українських греко-католиків вітали Владика Михайло Сабрига, священники, представники місцевої, районної та міської влади.

Біля 12-ої години віруючі зібрались для спільної молитви на Божественну Святую Літургію, яку відслужив Владика Любачівський. Йому співслужили о. д-р І. Дацько, Владика М. Сабрига, о. митрат В. Деменюк та інші священники.

У своєму слові Владика говорив про таланти, дані людям Богом для досягнення царства небесного.

Глава українських греко-католиків говорив вірним про талант батьківства, про обов'язки християнської родини у праведному боголюбивому вихованні дітей, плеканні в їхніх серцях любови до Господа і до ближніх, категорично застерігав від вбивства ненароджених дітей шляхом абортів та інших штучних засобів.

Також слово до віруючих виголосив о. д-р І. Дацько. Він нагадав, що день раніше християнський світ відзначав початок Літургічного року. О. д-р Дацько зосередив увагу присутніх на основних завданнях, які ставить перед собою УГКЦ. Насамперед завдання нести добро новину вірним, хворим і знедоленим. Він зазначив, що живемо у важливому часі, коли Україна здобуває волю і основні людські права, закликав вірних належно підтримати проголошення про незалежність України.

Перебуваючи на Теревовлянщині, о. д-р І. Дацько не міг не згадати про народженого тут Патріарха Йосифа Сліпого. Було згадано про те, що плянується перевезення його останків із крипти св. Софії до св. Юра. Ноти смутку відчувались у слові о. д-ра Дацька, коли він говорив про церкву, збудовану ще дідом Патріарха Сліпого, яка не належить сьогодні греко-католикам.

Висловлено побажання, що би цей храм був у руках вірних УГКЦ. Це уможливило б створення музею славного сина нації та відданого слуги і духовного батька українських греко-католиків.

В ЧИКАГО ПРИГОТОВЛЯЮТЬ ПРИВІТАННЯ Л. КРАВЧУКОВІ

Чикаго. — Як повідомляє Американська Рада для Економічних Зв'язків з Україною, в п'ятницю, 27-го вересня прибуде до Чикаго голова Верховної Ради України Леонід Кравчук, який перебуватиме тут два дні для обговорення можливостей економічного допомоги Україні та розмов в тому напрямі з американськими представниками промислового світу. Підготовкою програми для Л. Кравчука займається саме Американська Рада для Економічних Зв'язків з Україною з її провідниками Ярославом Зелінською Джансон і Ігорем Вислюцьким та Крафт Джене-

рал Фудс.

У п'ятницю вечером після привітання українською громадою на летовищі О'Гера, відбудеться святочний бенкет з присутністю директорів американських корпорацій, які зацікавлені в інвестиціях в Україні. Крім того в часі перебування у Чикаго Л. Кравчук відвідає Українське Село, відбуде пресову конференцію, зустріч з офіційними представниками міста істейт та зустріч з українською громадою, учнями і учителями всіх українських шкіл, яка відбудеться в Культурному Центрі.

26 українських студентів є на перевишколі в ЗСА

Дітройт. — Як інформують зі стейтського університету Вейн, від 20-го вересня перебуває на терені ЗСА група студентів українців з Львівського університету, які будуть впродовж двох тижнів навчатися в університеті Вейн у бізнесовому відділі. Вони також відвідають такі великі промислові установи, як компанії Форд і Бадд, столицю стейту та різні культурні установи. Студенти є розміщені в українських родин.

Їхні відвідини посилять зв'язки, які навізали представники університету Вейн

із університетом у Львові в ділянці економічного менеджменту. У тій цілі їздили до Львова літом представники Вейн університету, а головне його відділу менеджменту.

Відвідини українських студентів у Дітройті підготували Віра Андрушків, яка є викладачем у відділі слов'янських наук. Разом із нею відвідинами українських студентів займається Реймонд Дженік, директор школи розвитку малого бізнесу, і Донна Санто, заступник керівника справами студентів в цій школі.

За інформацією у справі нічлігу слід телефонувати до голови цієї ж Оселі Степана Селешка: (на число): (215) 377-4621.

Дивізійники зустрічаються знову

Лігайтон, Па. — Невдовзі, за кілька тижнів, на оселі ім. Олега Ольжича, у суботу, 5-го жовтня ц.р., як і кожнорічно за воєнською традицією, сюди їдуться дивізійники на печення бараболі, що його влаштував Станція Братства Дивізійників колишніх воєнків І-ої Української Дивізії УНА Лігайтону і Філадельфії, Па.

Головна атракція, а саме печення бараболі, — почнеться о год. 4-й по полудні — „церемонія“ якого займеться і цим разом Євген Михайлів. А в міжчасі, як звичайно, зустрічі і розмови дивізійників і їхніх родин доповнять дружно

„ПАНЕ ПРЕЗИДЕНТЕ — ЧИТАЙТЕ НАШІ УСТА!“

Вашингтон (О. Кузьмочич). — В неділю, 22-го вересня, з'їхалось до Вашингтону понад 5,000 українців з усіх місцевостей східного побережжя ЗСА, щоб перед Білим Домом заманіфестувати своє домагання до президента Джорджа Буша визнати Акт державної незалежності України. 65 автобусів з Нью Йорку, Ньюарку, Нью Бранзвіку, Джерзі Сіті, Пассейку, Бостону, Клівленду, Баффало переповнені членами молодечих, жіночих та інших організацій висипали у Лафаст Парк тисячі учасників, до яких прилучились ще і сотні осіб, які приїхали із різних місцевостей автама та українські мешканці Вашингтону і околиць. Сонячний, погідний день сприяв перебігові маніфестації, а столиця країни вже давно не бачила стільки синьожовтих прапорів, що майли на тлі зелені і блакити неба.

Маніфестацію відкрив американський гімн, що його відспівав ансамбль „Промінь“ під орудою Богдана Волянського, а підхопили учасники.

Д-р Юрій Солтис від УА-КР представив присутнім ведучих програмою Тамару Галло і Євгена Іванців та пояснив причину маніфестації.

Молитву відмовив о. шамб. Іван Бура із УКЦ в імені перешкодженого Митрополита Стефана Сулика, підкреслюючи, що Митрополит УКЦ окремим закликом звернувся до всіх парохій на терені ЗСА, щоб включитися у домагання українців до Президента. Отець І. Бура підкреслив, що досі ми часто збирались на сумні річниці пов'язані з Панахидами, цим разом це для українського народу найбільше радісний момент.

(Закінчення на стор. 3)

Заклики про визнання незалежності України англійською мовою виділи серед учасників маніфестації.

(фото: ред. Х. Лев і ред. Х.В. Ференцевич)

Море синьо-жовтих прапорів заляло парк Лафаст

В УКРАЇНІ ЗЛІКВІДОВАНО КГБ

Київ (Раїса Руденко). — Тут 23-го вересня Верховна Рада України на закритому пленарному засіданні ухвалила рішення про ліквідацію союзно-республіканського Комітета Госуларственной Безопасности та створення Служби Національної Безпеки, цілком незалежної від центру. Про це повідомили на пресовій конференції в Києві голова постійної комісії Верховної Ради України з питань оборони і державної безпеки Василь Дурдинець, тимчасово виконуючий обов'язки голови Служби Національ-

ної Безпеки України, колишній голова республіканського КГБ Голушко і народний депутат України Юрій Костенко. Вони повідомили, що СНБ — це зовсім нова служба, яка не входить до структури союзно-республіканського КГБ, хоч і одержує у своє розпорядження весь матеріально-технічний потенціал колишнього КГБ.

До виборів президента України СНБ підлягає голові Верховної Ради України і підконтрольна Верховній Раді України.

У СВІТІ

В ІНТЕРВ'Ю ПАРИЗЬКІЙ газеті „Фігаро“ віцепрезидент Іраку Таха Яссін Рамадан заявив, що його уряд не прийме запропонованого ООН плану продажу іракської нафти на 1.6 біл. дол. для покриття витрат на харчі і медикаменти. Рамадан назвав резолюцію число 712, прийняту ООН з цього приводу, ганебною. Особливо різко він скритикував уряд Франції, який запропонував що резолюцію в Раді Безпеки. „Ми ніколи не думали, що сіоністське лоббі до такої міри контролює діяльність французького уряду“, — сказав Рамадан.

В ЧІЛЕ АРЕШТОВАНО двох колишніх керівників таємної поліції — генералів Мануеля Контерраса і Кседра Еспінозу. Їх звинувачують в причетності до вбивства амбасадора Чіле в ЗСА Орляно Летєєра в 1976 році.

ВИСТУПАЮЧИ В СУБОТУ, 21-го вересня, на пресовій конференції, міністер оборони Советського Союзу Євгеній Шапошников заявив, що він не допустить застосування збройних сил для розв'язання внутрішніх конфліктів. За його словами, намір республік створити свої національні збройні формування не повинен занепокоювати. „Якщо мова йде про декілька тисяч осіб, організованих за принципом національної гвардії“. Шапошников ствердив, що контролю над советським ядерним арсеналом буде здійснюватися „визначально центральною владою“.

В МОСКВІ ВІДБУЛАСЯ конференція, організована американським Національним республіканським інститутом міжнародних відносин. На неї було запрошено майже 100 політичних діячів Советського Союзу і прибалтійських держав. Їх докладно ознайомлено з основами практичної діяльності Республіканської партії ЗСА. Колишній голова Національного комітету республіканців Френк Фаренкопф остеріг присутніх перед сліпим копіюванням американської політичної системи і порадив пам'ятати головний заповіт батьків-засновників ЗСА: всі люди мають невід'ємні і рівні права.

ГРОМАДА В ЧИКАГО ВИМАГАЛА ВИЗНАННЯ УКРАЇНИ

Чикаго (ВМ). — Якщо рахувати за голосами чикагських засобів масової інформації, то українська маніфестація в неділю, 22-го вересня, організована паралельно із двома іншими у Вашингтоні і в Лос Анджелесі, була успішною. Місцеві щоденники, важливіші канали телебачення і радіо повідомили про це і перед відбуттям, і після цієї маніфестації. Зокрема цікаво представили маніфестацію та її спрямування чи не всі телерепортери. Подали в кількох хвилинах літургійну частину в катедрі св. Отця Миколая, натовп людей з морем прапорів перед катедральним храмом, важливі політичні фрагменти англійських промов дуже доречні реакції — відповіді рядових учасників. Це зробило добре враження на мільйони глядачів Чикаго і околиці та понесло добре ім'я незалежності України в американську громадську думку, особливо щодо головного спрямування — вимоги від американського Уряду визнати Україну. Згідно з засобами масової інформації, в маніфестації взяло участь 2,000 осіб. Були автобуси з Дітройту і Клівленду.

Пріємно вражали виступи представників балтійських народів. Генеральний консул Литви Яцлава Клейза нагадав, як усе виглядало ще перед місяцем. Єдиною, що визнала балтійські країни, була Ісландія, а сьогодні вже понад 70 держав визнали їх. Це станеться також у відношенні до України. Було дуже доречно, що висловили свою солідарність з Україною і представники поляків та місцевих жителів, речник яких заявив, що збирається за тиждень в Україну, де відбудеться відзначення півстоліття від часу загибелі понад 30,000 жителів з рук нацизму в Бабиному Ярі.

Політики українського роду сенатор Дудич і стейтський представник Мирон Куляс також виступили добре, ядерно і дотепно. М. Куляс заявив: „Президенте Буш, дивіться на нашу вуста. („Read our lips“). Не ховайтеся далі в куці (із визнанням України)“.

Добре прозвучала прийнята резолюція, в якій були головні думки підтримки подій в Україні — декларация про незалежність, вислів солідарності із демократичними силами в Україні, вимога американського визнання України як незалежної держави.

В АМЕРИЦІ

КОЛИШНІЙ ПОСАДНИК Вашингтону Маріон Беррі, якого судять за те, що вживав наркотики та мав невелику кількість кокаїну, домагається, щоби йому призначили нового суддю. З цим проханням він звернувся до апеляційного окружного суду, заявляючи, що теперішній суддя Томас Пенфілд Джексон цілком явно виказує своє дуже негативне наставлення до нього.

ПОСИЛЮЮЧИ СВІЙ ТИСК на Ірак і намагаючись надати своїм погрозам вагомості, Уряд президента Джорджа Буша звернувся до Савдійської Аравії за дозволом післати туди на свої бази додаткові бойові летунські частини та ракети типу „Пейтріот“. Це прохання до уряду Савдійської Аравії передав американський амбасадор Чарлз Фріман у товаристві генерала з Американського центрального командування.

В Таджикистані відбувся комуністичний переворот

Москва. — Агентство Асоційтед Пресс інформувало з Москви, що в понеділок, 23-го вересня, Верховна Рада Таджикистану була примушена податися до димісії у висліді комуністичного перевороту. Комуністи змусили уступити з посту президента-реформатора Кадриддіна Аслонова і його місце тимчасово перейняв колишній перший секретар Комуністичної партії республіки Рахман Набієв.

Верховна Рада, очевидно зреформована, опублікувала звернення до населення, у якому повідомляло про введення виняткового стану в Таджикистані і заборонила, погрожуючи кримінальним покаранням, знеславлення пам'ятників Владіміра Леніна, які прийняли масовий характер після того як Аслонов президентським „указом“ розпустив Комуністичну партію і заборонив її діяльність на території республіки.

Довідавшись про призначення Набієва на президентство, понад 2,000 прихильників партії Мусульманського відродження і Демократичної партії Таджикистану зібрались коло будинку Верховної Ради і вимагали розв'язання парламенту і призначення дати для нових виборів на базі багатопартійності. Верховна Рада, згідно її Президія, відмо-

вила, однак, сповнитися вимогу демонстрантів і визначила тільки вибори президента на 27-го жовтня. В інформації ТАСС говориться, що кандидатами на президента правдоподібно будуть тільки самі комуністи. 61-річний Набієв став першим секретарем ЦК Компартії в 1982 році ще за часів владування Леоніда Брежнєва.

Кореспондент АП розглядає його поворот до влади, як загальну тенденцію комуністів в СРСР поступового здобування влади „легальним“ шляхом і контрастну комуністичної номенклатури в усіх азіатських республіках, крім Казахстану. Переворот в Таджикистані можна розглядати, як спробу контрреволюції з далеких провінцій, яка повинна поширитися на кремлівський центр, до чого комуністи інтенсивно підготовлюються, маючи для цього матеріальні засоби, людський, зокрема мілітарний, потенціал та достатню кількість захованої зброї.

В окремій резолюції, прийнятій більшістю депутатів, говориться про реставрацію усіх знищених пам'ятників Ленінові і за усунення з посту посади міста Душамбе Максуда Ікрамова.

Москва не дозволить Казахстанові контролювати атомову зброю

Москва. — Агентство Асоційтед Пресс повідомило з Москви, що кремлівські керівники категорично відмовились передати урядові Казахстану контролю над атомовою зброєю. Більш того, вони замінили сторожі коло нуклеарних ракет і вилучили усіх казахів-військовиків від цієї функції.

Керівник управління інформації в міністерстві закордонних справ СССР Віталій Чуркін заявив західним кореспондентам, що „советський“ Казахстан не отримає права контролю над атомовою зброєю розміщеною на території республіки. Слова Чуркіна є реакція советського керівництва на ранішню заяву президента Казахстану Нурсултана Назарбаєва, що уряд республіки добавитиметься права розпоряджатися нуклеарною зброєю і виступатиме проти того, щоб атомова зброя була сконцентрована виключно в Російській федерації, яка в майбутньому використає її для офензивних цілей і для тиску на республіки. Це станеться при нагоді зміни системи, або коли до влади повернуться знову комуністи, або скрайні російські імперіалісти.

В інтерв'ю для телевізійної компанії Ей-Бі-Сі, президент Казахстану заявив, що очолюваний ним уряд республіки поробив вже всякі формальні заходи, щоб полегодити в мирний спосіб цю справу, але, як виглядає із заяви Чуркіна кремлівські імперіалісти не прийняли цих заходів і заяв

Назарбаєва до уваги. Чуркін, наслідуючи своїх „босів“, Михайла Горбачова і Бориса Єльцина, підкреслює, що захід не повинен денеруватися цією справою, а заяву Назарбаєва треба цілковито зігнорувати, бо до контролю атомовою зброєю уряд Казахстану не дійде ніколи. Москва, мовляв, притримуватиметься усіх дотеперішніх міжнародних зобов'язань і договорів, в тому числі про контроль над атомовою зброєю. У зв'язку з тим „центр“ не може допустити до поширення контролю над цією зброєю.

Згідно з оцінкою західних військових спеціалістів в Казахстані розміщено 15 до 20 відсотків ракет стратегічного призначення, головним чином ракети типу СС—18. Більшість стратегічних ракет приміщені однак на території Росії України. Голова Верховної Ради України Леонід Кравчук висловив недавно бажання, щоб Москва перемістила атомові ракети на свою територію, бо Україна хоче залишитися неатоомовою державою. Заяву Кравчука не поділяють усі парламентаристи у Верховній Раді і частина лідерів політичних партій, але ця проблема ще не була предметом дебат у ВР України. В цій ділянці, як зрештою у багатьох інших ділянках керівництва, існує свого роду хаос, бо частину ракет вже почали розмонтовувати в Україні і приміщувати їх на спеціальні платформи для вивозу з республіки.

Президент Грузії погодився на переговори з опозицією

Тбілісі, Грузія. — Пізно увечері в неділю, 22-го вересня, голова парламенту опозиції Тедо Пааташвілі зустрівся з президентом Грузії Звіядом Гамсахурдіа. Після закінчення переговорів парламентарій утримався від коментарів, сказавши лише, що зустріч відбувалася у вузькому колі і контакти будуть продовжені.

Із добре поінформованих джерел стало відомо, що національна гвардія настоює на негайній резигнації З. Гамсахурдіа. Вона обвинувачує його у підтримці серпневого путчу в Москві і зраді інтересів народу. Сам командуючий національною гвардією Грузії Тенгіз

Кітовані зайнятий розробленням можливих варіантів дії гвардійців на випадок, якщо офіційна влада використає збройні сили проти опозиції, керівництво якої перебуває в будинку телебачення і радіомовлення у Тбілісі.

Захисники будинку телевізійного центру робили спроби організувати пряму передачу виступів лідерів демократичних сил Грузії. Вулиця перед телевізійним центром перетворена автобусами і вантажними автама. Серед його захисників багато національних гвардійців, озброєних автоматами Калашникова і ар-

(Закінчення на стор. 4)

СВОБОДА **SVOBODA**
 ТЕРАПЕВТИЧНИЙ ШОПІНГ УКРАЇНСЬКА
 FOUNDED 1993

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.
 Svoboda: (201) 434-0237 UNA: (201) 451-2200
 Бюро УНС у Вашингтоні: (202) 347-UNAW, (202) 347-8631 (факс.)

Subscription: 1 year — \$40.00, 6 months — \$22.00, 3 months — \$12.00
 UNA members 1 year — \$15.00. Change of address — \$1.00. Make check or money order payable to "Svoboda".

Postmaster: Send address changes to:
 "Svoboda", 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
 Tel: (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Передплата на рік \$40.00, на півроку — \$22.00, на 3 місяці — \$12.00
 Для членів УНСоюзу \$15.00 річно. За кожну зміну адреси — \$1.00
 Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Сила, а не право

Як тільки в половині червня цього року Хорватія і Словенія, дві з-посеред шости республік, які разом становлять республіку Югославію, проголосили державну незалежність і вихід із цієї федерації — розпочався наступ Сербії проти цього рішення. Стівід-соткова паралеля з відносинами в Свєтєськом Союзі з прирівнянням російського імперіалізму до сербського.

Сербський повстанський ватажок з часу Другої світової війни, комуніст Йосиф Броз-Тіто, зліпив був силою шість балканських країн в одну нібито федерацію із „союзною“ столицею Београдом. Передбачаючи, що після його смерті ця штучна федерація може розлетітися — залишив завічання, що всі ці шість країн — Сербія, Хорватія, Словенія, Македонія, Боснія і Чорногора — рівні та що їхні президенти мають щороку чергуватися, як президенти цілої федерації. Але штучний зліпок народів з іншою минулиною, іншою культурою, іншими визнаннями не всилі зберегтися. Сербі — найбільш агресивні, найчисленніші, православні, задані зорієнтовані на будь-яку Росію. Хорвати і словенці — католики, народи західної культури й орієнтації. Є ще у цій псевдофедерації сильна мусулманська меншина, залишок колишнього панування турків на цілому Балкані.

Сербська меншина у Хорватії зразу поставилася вороже до самостійницького рішення хорватського парламенту. Почалися демонстрації і сутички з поліцією. Сусідня Сербія доставила зброю сербам у Хорватії. Військові залоги у Хорватії склалися за національністю із сербів, так, як це робили більшовики, стаціонаючи у поярмлених ними країнах чужонаціональні, здебільша монгольські військові з'єднання. Ці залоги зразу предиялися до ворожого руху проти самостійницької влади Хорватії. Коли хорватська поліція і міліція заблюкували деякі бараки із сербськими вояками — цим останнім прийшла з допомогою сербська збройна сила.

Первісні невеликі сутички розгорілися у справжню війну Сербії проти Хорватії і Словенії.

Німеччина, Італія і Чехо-Словаччина були готові визнати державність Хорватії і Словенії, але зауцалися, знаючи, що Америка й Англія воліють, щоб зберігалася федерація чи конфедерація, аніж мають розподілюватися на окремі самостійні держави. Німеччина, Італія і Чехо-Словаччина рішили вичекати аж прояснитися внутрішня ситуація в Югославії. За мирове посередництво взялася Міжнародна європейська спільнота. Проголошувано двічі перемир'я, що його за кожним разом ламали сербські старшини. Не помогла навіть загроза, що Європейська спільнота заморозить признану допомогу у висоті одного більйона доларів у різних доставках. Під кінець минулого тижня сербський президент признав, що він втратив контроль над армією, яка слухає тільки націоналістичні й імперіалістичні генералів. Всі примирливі пропозиції Хорватії на адресу Сербії, щоб припинити збройні дії і переговорювати — пусті.

Здавалося, що Організація Об'єднаних Націй встряє у цю справу і не допустить, щоб в Європі розпалася війна, яка вже коштує сотні людських жертв і трагедію народів. Ніхто з п'яти дійсних членів Ради Безпеки ООН ані генеральний секретар не цікавиться цією проблемою. Організації Об'єднаних Націй не мають своєї армії і не кваліплять творити міжнародне військо з'єднання, яке завело б мир на Балкани. Зрештою, який там може бути мир і яка справедливість, коли принцип права державного самовизначення народів є у практиці пустим звуком. Ніхто не бажає собі воювати за чужу державність, ніхто не хоче поспішити з допомогою тероризованим народам, у даному випадку хорватам і словенцям. Міжнародне право існує тільки на папері. Нема ніякого міжнародного інструменту, який пильнував би мир у світі, бо Організація Об'єднаних Націй створилася із первородним гріхом — правом вето кожної з п'яти великодержав, постійних членів Ради Безпеки, у тому числі СССР і Китаю.

Не знаємо подробиць, як проходило рішення хорватських і словенських лідерів проголосити у червні цього року самостійність цих країн. Але виходить, що зроблено це без попередньої безпеки, що можна буде зберегти свою державність і не падати знову жертвою сусідської агресії, це саме й конечність такої підготовки. Остаточна правда таки переможе, вкінці загарбницький імперіалізм таки програє. Але покищо існує доба, в якій голос має тільки сила, а не право і справедливість.

„Треба бути осторожними з данайцями навіть, коли приносять дари“. Гірка доля навчила нас недовіря до Москви і ми хотіли б зовсім від них відколотися та не мати з ними ніякої спільноти. Чи політичний реалізм, (а реалізм мусить усе ж надавати напрям усієї політиці, бо інакше це романтика, а не політика), може толерувати такі настанови? Совєтський комунізм міг бути потрібаний тільки у Москві. Жили ілюзіями ті, які вірили, що повалення режиму може бути здійснене на периферіях системи. Прийшли судороги системи в балтійських країнах, у Грузії, але того було мало, щоб система розпалася.

Горбачов намагався одобрити систему, а Захід його всіма силами у тому підтримує, уважаючи, що втримання Союзу є в інтересі втримання рівноваги і миру у міжнародній системі. Революцію завершив Борис Єльцин. Зайнявши пост на вершину танка, він завдав системі смертельний удар. Коли б путч був удався, не було б було прийшло до повороту до сталінщини, але „період застою“, може удещо інший версії, чим за Брежнєва, був би результатом. Єльцин є, отже, і для нас своєрідний „визволителем“, героєм. Дав нам нагоду підністися із колін і випростуватися.

Геополітичне положення України нам не змінити. Ворогували французи чи

Микола Бараболяк

„ТРЕБА БУТИ ОСТОРОЖНИМ З ДАНАЙЦЯМИ НАВІТЬ“...

поляки з німцями, бували й інші „смертельні вороги“, але приходять час на реалізацію настанов. Очевидно наші застереження проти Росії оправдані. Нам треба „перевіряти“, треба бути осторожними, як говорив Реген, вдаючись у взаємину з СССР. Але коначно теж „довіряти“, не керуватися тільки минулими обвинуваченнями. Думати позитивно. Не займати заздалегідь негативне, вороже становище.

Росія має теж здорових політичних провідників. Епоха колоніалізму проминула безповоротно. Великобританія була колись могутніша, чим імперіальна Росія, а нині втішається своєю ролю у комонвелті, де на неї, колись колоніальні держави, не мають причин нарікати. Доки не матимемо доказів протилежної настанови Росії супроти колишніх її колоній, невідповідним заявами не дразнимо північного ведмеда. Наш північний сусід таки досить сильна звірюка, а нам треба щойно порости у силу, розбудувати державу, нав'язати приязні стосунки з колишніми жертвами московського колоніалізму, щоб ми могли успішно ставати з ними на герць. Тож покищо „довіряй“, хоч і

„перевірай“, як це роблять і сильніші від нас державні спільноти.

Комплікує становище колишні підколоніальні держав, а в тому України супроти Росії факт, що на тих колоніях режим насадив мільйони росіян, щоб помагали денационалізаційному процесові. В Україні близько 12мільйонів росіян, а це дуже поважна кількість. Не диво теж, що ці колоністи занепокоєні нашими визвольними добутками і звертаються до Москви про забезпечення їхньої буття. Є голоси про можливість референдумів на південних і східних територіях України й небезпека зміни кордонів у її некористі. (В наших очах радше були б оправдані наші претенсії про влучення до України деяких районів нинішньої Росії). Покищо нема для України з тої сторони загроз. Підписано договори між Україною і Росією про ненарушність існуючих кордонів. У тих умовах просто злочинними треба вважати голоси деяких наших патріотів, які намагаються на реванші супроти російських колоністів, „Україна для українців“ і під подібними гаслами. Ми мусимо пам'ятати і про ці

мільйони українців-засланців на московських теренах, які в більшості, мабуть, залишаться на теренах, де нині проживають, і тамити, що взаємне забезпечення рівноправності для національних меншин і толеранція, і то не тільки те, але навіть приязне відношення — це вимога розумної політики дня.

Ніхто не каже, щоб ми приязнилися, чи браталися із росіянами. Але у насішньому інтересі бути у згоді з ними і співпрацювати. Іншого виходу не маємо. Росія буде великодержавою, в короткому часі стане членом „Великої Сімки“, як її восьмий учасник, гратиме там не меншу ролю як Німеччина чи Італія, матиме вплив на міжнародні стосунки як постійний член Ради Безпеки ООН. Ніхто не може мати теж критичні сумніви, що муситимемо жити з Росією й іншими членами колишнього СССР у якійсь принаймні так суттєвій економічній спільноті як Європейська спільнота. А головне не забуваємо, що це забере багато часу, заки можна буде розмотати взаємну продукційну залежність кожного підприємства на терені совєтської імперії. Тому наша політика реалітету вимагає: не кивати на „москаля“ пальцем у чоботі, бо таким киванням досягнемо тільки те, що поразимо свої палії у, наразі, дуже тісному чоботі!

Микола Мушинка

Міжнародна Школа Україністики в Києві

Мабуть немає у світі народу, який би не дбав про пропаганду своєї культури за межами своєї країни. Величезні фонди на пропаганду своєї культури видають не лише англійці, французи, німці, японці, китайці, але й такі порівняно малі народи, як чехи, словаки, угорці, словінці тощо. Наприклад, літню школу словакисти у Братиславі, за 27 років її діяльності відвідало понад три тисячі студентів. Школи чи курси українознавства для українців, що живуть за межами України, до недавнього часу влаштовували лише українські установи на Заході, головним чином, Український Вільний Університет у Мюнхені.

В Україні в минулому про такі школи не можна було навіть думати. Першу Міжнародну Школу Україністики в Києві відкрито лише минулого року. В ній брало участь 36 слухачів із дев'ятьох країн. Цього року з Києва прибуло вже 110 слухачів із 16-ох країн світу. Переважна більшість — це потомки вихідців з України, які, живучи у чужому середовищі, цікавляться мовою і культурою своїх предків — студенти, аспіранти та науковці різних університетів: ЗСА, Канади, Австралії, Аргентини, Німеччини, Югославії, Польщі, навіть Бермудських островів. Були й студенти, що в їхніх жилах немає ні капелі української крові. Їх цікавить Україна як суб'єкт дослідження і щоб цю країну пізнати якомога краще, вони вирішили вивчити українську мову, щоб в оригіналі читати (а згодом і перекладати) українські книжки і спілкуватися з населенням його же милозвучною мовою. Третю групу становили студенти з інших республік: Литви, Латвії, Казахстану, Росії тощо. Це найчисленніша група українців за межами України, яка нараховує понад сім мільйонів осіб. За сімдесят років совєтської влади їх намагалися асимілювати, не дозволяючи засновувати ні власних шкіл, ні газети, ні національних товариств. Навіть книги й газети, видавані в Україні були для них недоступні. Та виявляється, що вони не повністю асимілювані. Тепер, в епоху революційних змін у світі, і вони хочуть відродити свою національну самобутність.

Міжнародна Школа Україністики, що тривала від 16-го липня до 26-го серпня, мала і справді екскравний склад слухачів і щодо ступеня їх освіти, і щодо світоглядних політичних настрій. Та всі вони за шість тижнів спільного спілкування створили міцний колієтив, поєднаний на базі любови до українського слова.

Програма школи була справді багата й різноманітна. Студентів було розподілено до трьох груп в залежності від знання мови: основний, середній і вищий. Кожен студент міг тільки зможемо...

Першу пісню у програмі концерту „Молитва“ Б. І. Антонича, муз. Л. Кузьменко, присвячено першим роковинам проголошення декларації суверенності України. Коментатором програми була Мотря Онишук, слово подяки організаторам концертів, промовцям, усім, що дарували „Весніви“ численні чудові букети, усім присутнім за участь на концертах виголошувала хористка Галія Перун.

„Веснівка“ співала 15-го липня в неділю Св. Літургію в храмі Св. Юра. Львів'яни заповнили храм і Святоюрську гору. На майдані храму Св. Юра благословили і прощали „Веснівку“ Владика Стенюк. Дзвінок лунало на Святоюрській горі многоліття „Веснівки“ Владичі Стенюкові. Владика з народом також співали „Веснівку“ на прощання многоліття. З площі Св. Юра від'їхала „Веснівка“ і туристи автобусами через Перемишль до Варшави, а далі літаком до Канади. Зворушливе і незабутнє було прощання з Україною на Святоюрській горі.

Подіємо вибрані уривки з преси, яка дійшла до нас з України. Проф. М. Головащенко, відомий музиколог, автор багатьох музичних праць у ст. 29, пише: „Співає „Веснівка“ професійно, грамотно, натхненно, інтонаційно чисто і злагоджено, хоч це самодіяльний, аматорський колектив, учасники якого працюють за різним фахом, мають різну освіту, але безмежна любов до рідної пісні, до співу, до землі своїх батьків і дідів об'єднує їхні душі, прагнення і стремління в єдине русло хорової творчості. Можна сміливо сказати, що завдяки таким палким ентузіастам наша дума, наша пісня не вмере, не загине!“

Явно відчувається велика робота безмірно художнього керівника хору, талановитого хормейстера Квіткі Зорич-Кондрацької над звуком, інтонацією, над досягненням чистоти строю, органістичного звучання і культури співу взагалі, а зрештою і над розкриттям змісту, стилі, характеру кожної пісні, її найбільш вірогідного інтерпретування. І слід сказати, що це їй повністю вдається.

(Закінчення на стор. 4)

Омелян Плешкевич

КООПЕРАТИВНИЙ РУХ В УКРАЇНІ І НАШІ ЗАВДАННЯ

нером плянів Всесвітньої Кооперативної Ради кредитових юній.

Щоб мати повну картину справді поважного успіху нашої кредитової кооперації в діаспорі, треба коротко пригадати основні етапи шляху, пройденого за останні сорок років. В цьому часі в діяльності кооперації виділяються три головні етапи: перший етап — організаційний, другий — сталізаційний і третій, який умовно можна б назвати — етапом добробуту. Бо, саме в цьому етапі українські кредитові кооперативи Америки, Канади і Австралії зібрали півтора більйона оборотного капіталу, а в тому 110 міль. резервового фонду.

У першому організаційному періоді, що тривав до 1970 року найважливішим завданням кооперації було — масове організування членства, зорганізування Крайових Кооперативних Рад-Централ, завершених міжкравовою кооперативною Централю, Українською Світовою Кооперативною Радою, яка має за собою справжній капітал до десяти міль і має не тільки право але й обов'язок бути співучасником а то і співтворцем відповідно спланованих заходів і різновидних форм такої допомоги.

Чим може легітимуватися українська кооперація насамого, який баліанс її досягнень, її престижу, що вона — репрезентована УС-КРадю — стала співпарт-

нером плянів Всесвітньої Кооперативної Ради кредитових юній. У першому організаційному періоді, що тривав до 1970 року найважливішим завданням кооперації було — масове організування членства, зорганізування Крайових Кооперативних Рад-Централ, завершених міжкравовою кооперативною Централю, Українською Світовою Кооперативною Радою, яка має за собою справжній капітал до десяти міль і має не тільки право але й обов'язок бути співучасником а то і співтворцем відповідно спланованих заходів і різновидних форм такої допомоги.

Чим може легітимуватися українська кооперація насамого, який баліанс її досягнень, її престижу, що вона — репрезентована УС-КРадю — стала співпарт-

лянс показує 385 міль., а кінець 1980 року — 412 міль. оборотних капіталів, так на кінець 1990 року, тобто за 10 років, зріс до суми 1,5 більйона дол. У той же час резервовий капітал зріс з 12 міль. до суми 109 мільйонів. Збільшилось теж членство, бо із 101,325 до 128,385 тис. І, врешті треба ствердити, що перші етапи оцідальні члена української кооперації у 1980 року виносилася 3,623 на особу, а в 1990 році зросла до 10,780 дол.

Зведені баліанси у членстві, капіталі і в резервах за 1979-1990 роках.

Дата	Члени	Оборотний капітал	Резервовий капітал
31.12.1979	109.681	385,066.059	12,955.244
31.12.1980	111.918	412,901.275	13,212.164
31.12.1990	129.387	1,504.060.083	109,175.144

Ці всі, справді великі, досягнення української кооперації в ЗСА, Канаді й Австралії добре відомі теж американській, канадській та австралійській — кооперативним централь, а за їх посередництвом і Всесвітній раді Кредитових Юній.

Ці остання ще в минулому році виявила своє зацікавлення економічними проблемами східно-європейських країн, де, внаслідок початку перебудови економічної системи, прийшло теж до відродження кооперативного руху на нових основах.

Перед кооперацією у діаспорі виринає, у всій своїй ширині, потреба допомоги

згаданим панове взяли участь у міжнародному форумі кредитових кооператив, що відбувся в червні в центральній американській кооператив в місті Медісон, Вискансин. Одного з тем панелю було питання творення фінансових кооперативних установ в Україні. З української сторони, крім Богдана Ватраля взяв участь адвокат Тарас Підзамецький від канадської кооперації.

Організаційне завершення заходів допомоги розбудови кооперації в Україні проведено в Торонто на двох нарадах — 17-го серпня і 18-го серпня 1991 року.

(Закінчення на стор. 4)

Я. З.

„ВЕСНІВКА“ В УКРАЇНІ

У липні ц.р. дівочий хор „Веснівка“ з Торонто відбув концертне турне по Україні. Це одна з найбільш важливих подій у хроніці „Веснівки“. Довго й пильно готувалися хористки до цієї події. Хорову групу в числі 50 і 20 доданих до групи туристів привітали на летушньому майдані в Києві львівські „Дударики“, їхній диригент Микола Кацал і адміністратор „Дударика“ Володзь Овсянников. Вони прибули до Києва трьома автобусами, які на протязі двох тижнів були вигідним транспортом для хору і туристів. Львівські водії підвозили нас до архітектурних пам'яток нашої столиці та пам'яток усіх інших міст, де ми зупинялися.

Автобусами їхали ми з Києва до Канева, Черкас, Вінниці, Тернополя, Івано-Франківська, Самбора, Львова, а покинувши концертне турне, львівські водії повезли нас через Польщу до Варшави, звідки ми віділетіли до Канади. Подорож з концертного турне були організовані дуже прецизно. Організаторам належить велике признание і подяка. Організуючи турне: Капеля „Дударик“, Центр профспілкової діяльності обласної федерації у Львові, багато старань, часу та енергії віддав для справи їзди в Україну адміністратор „Веснівки“ Микола Парцей. Маестро М. Кацал з кількома „Дудариками“ і адміністратором Капелі „Дударик“ проводив „Веснівку“ по всіх містах, де відбувалися концерти.

„Веснівка“ і туристи вдячні їм за опіку, за ввічливість, за чудове організування цілого турне, за додаткові екскурсії до Почаєва, Гошови, в Карпати до Яремча, Ворохти, Надвірної, вдячні за багато гарних несподіванок, як: пікнік-вечеря в ліску, над Дніпром на шляху до Черкас, зустріч з гуцулами в Карпатах, незабутні трембітарі та гуцульські музики у Ворохті, прогулянка кораблем по тернопільському озері, зустріч із молодіжним чарівним ансамблем „Вертеп“ у Тернополі, виступи черкаських знаменитих ансамблів та інші незабутні епізоди та

переживання. Ніщо не зітре з пам'яті вражень, які назавжди залишили нам величні київські собори, Лавра, славна дзвіниця Шеделя, Св. Софія — справжнє мистецьке „Диво“, Володимирська гірка, Золоті ворота, Хрещатик, Тарасова гора в Каневі та багато прегарних історичних пам'яток у містах, у яких концертувала „Веснівка“.

Цікаво було їхати автобусом через Україну, спостерігати села, говорити з людьми, слухати їхні сумних розповіді. Ми потішали, їх сподіваннями на близьке світле майбутнє України.

Концерти „Веснівки“ проходили з незвичайними успіхами. Публіка ентузіастично вітала „Веснівку“ букетами квітів, представники місцевих організацій і хорових ансамблів вітали наших хористок коровами, художніми подарунками, гарячими промовами, оваційними аплодисментами. Таких щирих зворушливих привітань не можна забути. Довгопам'ятно залишиться промова Мирослава Ткаченко від Жіночої Громади Руху в Каневі: (урибок з промови) „...Вашими устами сьогодні співала сама Україна — така зранена і така прекрасна. Дякуємо за пісні. На згадку даруємо вам портрет великої Лесі, поетеси, яка взяла псевдонім від імені свого народу — Українка — і довела своїм життям цей вибір! Хай Бог дає вам Лесині ніжності і Лесиню мужність. А це даруємо вам мальоване горнятко, щоб у Петриківську спеку ви могли напиться цілющої води з чистих українських джерел. Повірте, є чисті джерела, не всі замулені, бо без них не було б нашої України!“

Не забуємо покладення на козацьку кирю китиці квітів і привіту від хору „Червона калина“ в Івано-Франківську, збережено в пам'яті і в серці колони самбірських діточок, що з піднесеними вгору польовими квітами вітали „Веснівку“, рецитуючи на все місто привітального вірша. Не забуємо гостинності самбірських діточок, не забудемо овацій львів'ян.

Концерти „Веснівки“ відкривала коротким зверненням до публіки хористка Дарія Шараневич: (урибок) „...Наші серця б'ються в один ритм з серцем нашого народу. Ми радіємо безмежно, що в Україні народ буде власну державність. За щастя і долю України будемо молити Бога. Будемо реально допомагати в усьому, чим

УКРАЇНА БАГАТА, АЛЕ ЗАНЕДБАНА. ДОПОМОЖІТЬ ЇЙ СТАТИ НА ВЛАСНІ НОГИ. ПЕРЕШЛІТЬ ВАШУ ДИВІДЕНДУ І ПОЖЕРТВУ НА ФОНД ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНИ — УНС!

В імені Патріарха УАПЦ Мстислава молитовне слово сказав Архiepіскоп Антоній, просячи Всевишнього, щоб дав нам відвагу боронити незалежність України, і передав благословення для присутніх від Патріарха Мстислава.

Після відспівання ансамблем з України „Гроно“, „Господи помилуй“, Т. Галло представила першого промовця д-ра Грегори Стентона, який був оборонцем Степана Хмари та перебував в Києві саме в часі, як Хмару звільнили. Він заявив, що Бог — єдиний суддя, який буде судити всіх тих, які ув'язнювали людей за їхній патріотизм.

Е. Іванців представив наступного промовця, який був колишній голова УККА і визначний український активіст у Вашингтоні проф. д-р Лев Добрянський, колишній амбасадор ЗСА на Багамських островах. З живучістю і палкими словами проф. Л. Добрянський пригадав роки, коли в американському політичному житті постійно змішували Україну з Росією і заявив, що українці не хочуть чекати на визнання незалежності вільним світом, а щоб це сталося вже тепер.

Черговим промовцем був проф. д-р Константін Менгес, колишній дорадник президента Р. Регена у заграничній політиці, який спокійно проаналізував теперішній політичний стан, в якому на його думку існує ризик нового путчу і громадянської війни. Україні він радить введення демократії, миру дію і толеранцію.

Кирило Гончаренко відчитав привіт від сенатора Альфонса Д'Амато, а відтак слово забрала довголітній в'язень советських таборів, голова Марійського Товариства „Милосердя“ та депутат Львівської Міської Ради Стефанія Шабатура, яка сказала, що вона щаслива, що може сьогодні бути з американськими українцями у Вашингтоні, і хоче передати привітання від України та подяку всім українцям в ЗСА за все те, що вони роблять для України.

Т. Галло і Е. Іванців відчитали ряд писемних привітів від членів Конгресу; сенатора Ріглі, членів Палати Репрезентантів, Кардіна, Овкар, Брумфілда, Морелло, Мікулска, Боньора і Кіркенда. Присутні заслухали також привітання передане на стрічці від д-ра Збігнева Бжезінського, колишнього дорадника президента Джиммі Картера.

Е. Іванців закликав усіх присутніх та усіх українців в ЗСА писати листи до Дж. Буша з вимогою визнання незалежності України і знайти принаймні п'ять знайомих, які зроблять це саме. На місці роздавано летючки англійською мовою з інформаціями про Україну.

Здається найбільше зворушливим та імпульсивним

„Пане президенте — читайте наші уста!“

(Закінчення зі стор. 1)

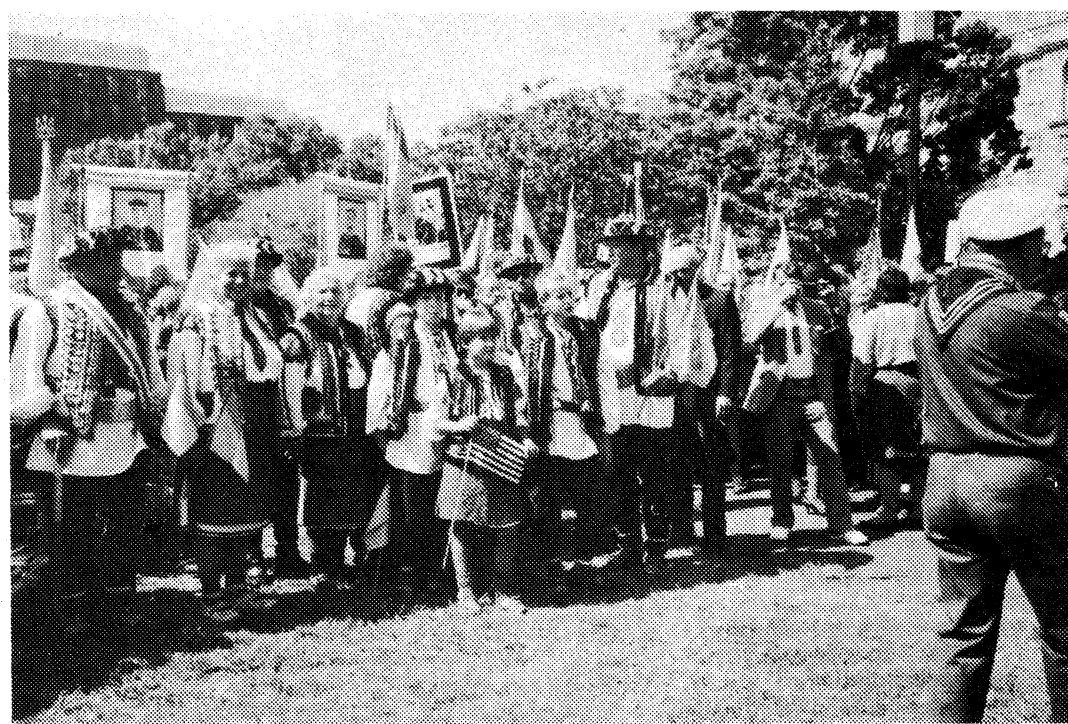
Українсько-Американські Ветерани.

Пластуни з Ньюарку зі своїм написом.

Наймоłodші члени СУМА з ентузіазмом повівають прапорами у такт пісні.

Група гуцулів з Філадельфії.

Група членів СУМА з транспарантами.

Пластовий новак тримає тризуб із написом „Україна вільна“.

моментом цієї маніфестації було спільне із групою „Гроно“ відспівання так популярної тепер серед українців пісні „Україна“. Під звук її мелодії захиталися сотні синьо-жовтих прапорів, що їх привезли учасники, а з ними і ряди молоді Пласту і СУМА, що стояли

досі спокійно вислухуючи усі промови.

Резолюцією, яка буде вручена в Білому Домі Президентові, відчитала Т. Гелло. У ній сказано, що тому, що український парламент проголосив 24-го серпня створення незалежної, демократичної держави після століть переслідування, американські громадяни українського роду у своїх маніфестаціях на терені Північної Америки з бажанням допомогти своїм землякам, пересилають їм палкий привіт і звертаються з апелем до Дж. Буша, щоб заманіфестував справжню підтримку офіційним визнанням незалежності України.

Ансамбль „Промінь“ відспівав „Гей у лузі червона калина“ в оригінальний обробі, а тоді заключне слово виголосив адвокат Аскольд Лозинський від УККА. Він подякував усім промовцям та учасникам маніфестації та поінформував, що одночасно подібні маніфестації відбуваються в Чикаго і Лос Анджелесі. Висловлюючи бажання присутніх, він перефразував відоме сказання Президента і закликав його тим разом, щоб він „читав наші уста“ і наші домагання визнання незалежності України.

Національним гимном, який заїнтонував ансамбль „Промінь“, підхопили всі учасники маніфестації, закінчено її о год. 3-ій по полудні.

Серед присутніх знаменним була численна участь молодечих організацій та осіб старшого віку та велика кількість гостей з України, що перебувають тепер тут на відвідинах, між ними Олесь Данів, організатор студентської голодівки в 1990 році у Києві.

Ще довго після закінчення маніфестації Ляфаст Парк був залитий українцями у вишиваних сорочках, одностороках із прапорами в руках. А здається в ушах їх усіх все ще дзвеніла пісня „Україна“, яка викликала стільки зворушення і ентузіазму. Треба сподіватись, що її чули у Білому Домі.

БЮРО РЕСПУБЛІКАНСЬКОГО сенатора з Північної Кароліни Джессі Гелмса видало офіційний обіжник, у якому говориться про те, що сенатор лікується радіоактивними променями від рака простати. Цей 69-літній консерватист заявив, що жодних поганих наслідків лікування в нього немає, тому продовжує працювати.

У ВОСЬМУ СУМНУ РІЧНИЦЮ ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ
нашого найдорожчого
МУЖА, БАТЬКА І ДІДА

бл. п. проф. д-ра
Зіновія Храпливого

будуть відправлені

СЛУЖБИ БОЖІ

1-го жовтня 1991 року

в церкві св. Івана Хрестителя в Гантері та
в монастирі оо. Студитів у Вудстакі, Канада.

Для вшанування його дорогої пам'яті складаю:
100 дол. на Український Вільний Університет і
100 дол. на видання ділянки ФКУ в Гарварді.

МАРІЯ ХРАПЛИВА — дружина
АНДРІЙ та ОЛЕНА з родинами — діти

У глибокому смутку відносимо вісткою з України
з українською громадою, рідними, приятелями і знайомими,
що 3-го вересня 1991 р. в Коломиї відійшов від нас
у вічність з волі Всевишнього
наш БРАТ

о. Григорій Гаєцький

народжений в Озернах, пов. Борщів дня 8-го лютого 1908 року, гімназію закінчив 1928 року іспитом зрілості в Українській Гімназії у Станіславові. Того ж року виїжджає на богословські студії до Риму. В 1934 року, одержав священніч свячення. Після повороту домів викладав богослов'я в Станіславові у духовній Семінарії. В часі війни перебував весь час у підпіллі.

ПОХОРОН відбувся 5-го вересня 1991 року в церкві св. Михайла в Коломиї при співучасті 13-ох священників та при великому здвигі вірних.

Горем прибиті:

брат — АНДРІЙ ГАЄЦЬКИЙ
братова — РОСТИСЛАВА з дітьми та внуками
ближча та дальша родина в Канаді, Америці та Україні

Зазначіть дату... 6-го жовтня

**РІЧНИЙ
УКРАЇНСЬКИЙ
ФЕСТИВАЛЬ**

Перша неділя в жовтні 1991 р.

12 ОПІВДНІ — 6 ВЕЧОРА

МЕНОР ДЖУНІОР КОЛЕДЖ

Факс Чейс Ровд і Форрест Евню — Дженкінгтон, Па.

- покази майстрів мистецтва
- традиційна народня ноша — виставка мистецьких виробів
- показ народнього мистецтва і виробів
- програми народніх танців, музики і пісень
- „ярмарок“ — продаж народніх виробів
- смачні страви: голубці, вареники, ковбаса

По інформації прошу дзвонити
на число

(215) 885-2360

НОВЕ ВИДАННЯ

Микола Щербак:

„ЧЕБРЕЦЬ“

Вибрані поезії та поеми

3 друкарні Компютерінт Корпорейшен, Кліфтон, 1991, стор. 272. Полотняна оправа, ілюстрації, ціна 15.00 дол. Гостям з України, які побажають придбати цю книжку — безплатно, як дарунок від автора.

Книжку можна замовляти у книгарні Свободи. Мешканців стеїту Нью Джерсі зобов'язує доплатити до ціни 7% продажного податку.

**Український Музей
в Нью Йорку**

запрошує
членів і громадянство
на
ВІДКРИТТЯ

**РЕТРОСПЕКТИВНОЇ ВИСТАВКИ
скульптора**

Михайла Черешньовського

в неділю, 10-го листопада 1991 р.

о год. 2-й по пол.

Виставка триватиме до 13-го січня 1992 р.

Український Музей

203 Друга авеню, Нью Йорк, Н. Й. 10003

СОВЕТСЬКИЙ ЮРИСТ Андрей Золотков, виступаючи на конференції в питаннях охорони довкілля, скликає міжнародною організацією „Грінпіс“, заявив, що Советський Союз на протязі 20 років скидав радіоактивні відходи в акваторії своїх північних морів. Ця заява стала сенсацією, оскільки советський уряд завжди запевняв, що не дозволяв захоронення радіоактивних відпадів у морях. На думку консультанта „Грінпіс“ Джана Ларджа, Советський Союз міг скинути в моря 6,750 тонн твердих і 16,000 кубічних метрів рідких відпадів ядерного палива.

**Замовте „Свободу“ для своїх
рідних чи приятелів в Україні!**

За 6 дол. на тиждень кожної п'ятниці летунською поштою піде на вами подану адресу в Україні 5 чисел „Свободи“ за тиждень, що шойно скінчився. Сугеруємо на пробу замовити газету на три місяці і перевірити з адресатом чи він (вона) отримуватиме газету. Ці газети, які адміністрація „Свободи“ висилає таким способом доходять до адресатів в Україні.

Пам'ятайте, „Свобода“ для України — це джерело інформації, це вікно у світ, це зв'язок з діаспорою!

Замовлення з адресою і відповідною сумою слід пересилати до: „Svoboda“ Administration, 30 Montgomery St., Jersey City, N. J. 07302.

„Веснівка” в Україні

(Закінчення зі стор. 2)

Владика Володимир Стернюк вітає „Веснівку” у Львові.

Хор під її керівництвом співає культурно, одухотворено, коректно, рівним соковитим, звуком, без найменшого крику і форсування.

Слід відзначити також вдумливий акомпаньмент концертмайстера Галини Михальчук, гра якої значною мірою сприяла успіхові концерту.

Концерт „Веснівки” в Києві відбувся в палаці культури і пройшов з великим успіхом. Славних жінок і дівчат з Торонто присутні вітали стоячи і слухали з великим зацікавленням, нагороджуючи гарячими дружніми оплесками, щедро обдаровуючи розкішними букетами квітів.

Газета „Поклик сумління”, ч. 24, Львів, уривок із статті Миколи Дубаса. „Отже було свято. Здавалось, вже протягом першого відділення концерту шанувальники принесли на сцену всі троянди Львова і вони хористки вийшли у таких барвистих костюмах, що перевершували яскравість моря квітів. Кожна із двох частин концерту сприйнялась присутніми на одному подиху. Поруч із високою майстерністю хору при виконанні кожної пісні програми увагу слухачів привернуло дбайливе відношення до слова, до його звучання, бездоганна дикція, а крім того, добрий супровід хористки Мотрі Оніщук. Слухаючи хор та вдихаючи в обличчя хористок, які народились і виростили на канадській землі, здавалось, що убрали вони в свої душі вікову тугу своїх дідів першо-емігрантів і північний біль своїх батьків-вигнанців із рідної землі та, помноживши їх на любов до далекої України, її землі, її мови, вклали у пісню і подарували нам. І шматок серця пісня, і давлять думку слова: „Чужино, чужино не заміниш мені Україну”.

Газета „Вісті з України”, Київ, ч. 31, уривок із статті Кириленка. „Перше знайомство киян з Квіткою Зорич-Кондрацькою відбувалося в Жовтневому палаці восени минулого року. Квітка диригувала частинною програмою „Візантійського хору”. Тепер 2-го липня, Квітка була повновладною господинею на сцені, бож призвела з далекого Торонто створений 25 років тому і беззмінно нею керований хористки колектив „Веснівка”, — творчо зрілий, без сумніву талановитий, один з найпопулярніших в усіх українських діаспори”.

Газета „За Вілну Україну”, Львів, стаття „Чарівний спів „Веснівки” ... У Львові виступив хор „Веснівка” з Торонто. Концерти відбулися в переповненому залі, що не міг змити всіх бажань. Тим, кому вдалося придбати квиток, страшенно заздрили, а потім же доводилося вступати в розмови про пісенне мистецтво „Веснівки”.

Щоб стати передовою, сучасною державою, Україна мусить мати досить високоосвічених фахівців — економістів, інженерів, комп'ютерних спеціалістів, лікарів, вчителів, науковців. Ситуація тут без перебільшення, трагічна: в багатьох ділянках Україна дуже відстала, насамперед тому, що не було вільного допливу інформації. Прагнучи тримати український народ в духовному рабстві, комуністична влада ще донедавна майже не допускала книжок зі Заходу в Україну. Тепер, коли обмежень на пересилку друкованих видань нема, на перешкоді стало те, що українські бібліотеки, інститути і школи практично позбавлені валют на купівлю книг з кордоном. Без найновіших підручників і довідників вчені, підприємці і профе-

Книжки — найцінніша допомога

сіоналісти в Україні залишаються відірваними від сучасних досягнень науки і технологій, а студенти не можуть стати повноцінними знавцями своєї справи.

Тому таке велике значення має постачання книжок в Україну заходами американської доброчинної Фондації „Сейбр” і пов'язаного з нею Українсько-Американського фонду „Сейбр-Світло”. Гуманітарна допомога, яку надає фонд, є якраз на часі. Вона буде сприяти піднесенню нашого науково-технічного рівня, вивченню англійської мови і входженню України в контекст загально-світового політичного і економічного розвитку”, — сказав про цю роботу академік Ігор Юхновський, голова Народної

Ради Верховної Ради України.

Джан Гандерсон, який відвідав фонд у Львові незабаром після свого призначення на посаду генерального консула ЗСА в Україні, написав відгук: „Завдяки і вашим зусиллям Україна та українці стануть складовою частиною загальноєвропейської сім'ї націй. Продовжуйте цю справу”.

Перший заступник голови Микола Горинь підкреслює, що Львівська Обласна Рада „вважає цю добродійну акцію чи не найбільш ефективною формою допомоги Україні в часі її виходу з економічної і духовної кризи”. Дуже позитивно оцінили роботу фонду „Сейбр-Світло” Кардинал Мирослав Іван Любачівський, голова Союзу Українок у Львові Оксана Сапелька, голова Культурного Центру Українців Іркутської області О. Костюченко, численні підприємці, лікарі, професори, студенти з різних міст України, які вже отримали надзвичайно цінні наукові і фахові книжки.

Представники кількох українських установ ЗСА, які беруть активну участь в програмі „Книги для України”, зібралися нещодавно на нараду в Головній Канцелярії УН Союзу. В нарадах взяли участь голова Союзу Українок Америки Марія Савчук і член Управи СУА Ліда Білоус, Степан Проник від Фонду Канцелярії Українства, Тарас Витвицький від Фондації „Сейбр”. Ольга та Ярослав Ісаєвичі з України, Володимир Боднар від організації в Обороті Людських прав в Україні, проф. Зірка Воронка, яка минулого навчального року викладала англійську мову в Київській Політехніці.

Нарада вела головний передісторію українського Народного Союзу Ульяна Дячук. Т. Витвицький розповів, що Фондація „Сейбр” співпрацює з багатьма видавництвами ЗСА і дістає від них англійські книжки у формі відрахування від податків, а далі в рамках наукової допомоги посилає ці книжки багатьом країнам, зокрема до Східної Європи. Для заснування української програми українці ЗСА та Канади зібрали необхідний для цього неперушаний капітал — 10,000 дол. і окремо збирають на оплату опакунки та доставки кожного вантажу (понад 5,000 дол.). 20-тонові контейнери з книжками доставляються до Гдині морем, а далі вантажним автобусом до Львова. Пакуванням книжок, формуванням вантажів займається кілька українців-добровольців зі стейту Коннектикут під керівництвом Ліди Білоус, яка, крім того, складає на комп'ютері докладні списки всіх книжок вантажу. Ведеться велика праця щодо відбору книжок та журналів, листування з видавництвами, вишукування фондів для висилки наступних транспортів. На даний час Українська Програма, в протигу угорський, польський, чехословацький та іншим, не субсидується американським Урядом і тому висилка книжок, таких необхідних тепер в Україні, буде залежати ще деякий час від жертвенності українців діаспори.

Ольга Ісаєвич, виконавчий директор фонду „Сейбр-Світло” повідомляла, що до Львова вже прийшли три транспортні книжки загальною кількістю понад 60,000 примірників вартістю близько 1,5 міль. дол. Це дуже пошуквані тепер в Україні англійські книжки з найбільш актуальних галузей знання: комп'ютерства, економіки, менеджменту, бізнесу, екології, медицини, політології та інші. Надійшло також багато українських видань, подарованих українцями діаспори. Науковою бібліотекою і Фондом Катедр Українознавства Гарвардського університету, видавництвом „Пролог”. У Львові книжки розміщуються в ново-збудованому книгозберігальній Національній бібліотеці Львівського Університету, де фонд дістав тимчасово дві великі зали. Вже розповсюджено 15,000 книжок в західні і східні області України. Література передається замовникам відповідно до їх наукових зацікавлень або характеру фахової діяльності. Був представлений дуже докладний звіт про облік, кому і які саме видано книжки.

Є і поважні невирішені проблеми: брак постійного приміщення, засобів зв'язку, комп'ютера для обліку книжок. Якщо в Польщі, Угорщині та інших країнах аналогічні програми фінансуються також і урядом цих країн, то в Україні доводиться розраховувати тільки на громадськість. Щоб оплатити необхідні видатки (чинні за приміщення, видатки на оплату розповсюдження, обліку, пакування, транспорт, зв'язок, охорону та інші послуги) фонд „Сейбр-Світло” мусить збирати добровільні датки, вартість яких неспівмірно низька порівняно з вартістю поширюваних книжок. Очевидно, якщо було б якесь стороннє джерело фінансування, потреба в зборі датків відпала б. Але в даний час таких можливостей в Україні не передбачається, оскільки країна у великій кризі. Збір датків часом породжує прикрі звинувачення. Поширена уява, що книжки, одержані від добродійної фундації, повинні роздаватися безкоштовно. Воно може і так, коли б це було, як в Америці, де на добродійні цілі асигнують великі фонди. А ось в Україні добродійний фонд не має не тільки механізму забезпечення, але й навіть юридичних підстав для свого існування. Це також спадок комуністичної системи.

Віднедавна фонд „Сейбр-Світло” взяв на себе ще одне навантаження: на бажання і за офіційним дозволом жертвodawців окремі книжки можуть бути продані, при умові, що отримані гроші рішенням Координаційної Ради фонду будуть призначені на добродійну ціль. Власне Видавничтво „Пролог” передало фондові значну кількість українських видань для такої мети. Першим надійшов в продаж збірник віршів Атеї Пашко „На перехресті”. Книжка тішилася великим попитом і була розкуплена в перший же день.

Поставлені на нараді питання живо обговорювалися присутніми. Всі були згодні в тому, що праця Фонду „Сейбр-Світло” надзвичайно важлива і її треба підтримувати і поширювати. Що ж до українських книжок, то треба дбати, щоб надсилались найпотрібніші. Зокрема дуже просять в Україні регіональні збірники, наукові видання, найкращі з мемуарів. Меншим є попит на поезію і прозу. Треба би знайти хоч кілька комплектів паризької Енциклопедії Українознавства, якої не мають навіть

великі університетські бібліотеки України. Не мають вони також сучасних англійських енциклопедій, таких як Encyclopaedia Britannica та інші. Фонд „Сейбр-Світло” просить тих, хто хотів би пожертвувати книжкою для України спочатку надіслати до Ліди Білоус для ознайомлення списки і, якщо вони будуть zaakceptовані, оплатити кошт транспорту в Україну, який є порівняно невеликий (біля 35 центів за фунт). Очевидно, це не стосується б тих, які побажають уфундувати такі цінні пожертви як українські чи англійські енциклопедії, або інші дорогі видання.

Запобігання на найновішу літературу в Україні дуже велике. Нині фонд „Сейбр-Світло” став найбільш реальним каналом одержання у всій Україні інформації про досягнення науки і технології в західному світі. Тому фахівці в нашій нововідродженій українській державі просять допомоги в одержанні періодичних видань, підручників з найновіших галузей знань, особливо з англійської мови. Фундація „Сейбр” зможе також купувати необхідні українські матеріали за заниженими цінами, якщо будуть зібрані відповідні кошти. Організація Американців в Обороті Людських Прав в Україні пожегтвувала на закуп замовлених фахівцями книжок 5,000 дол., як довірительний фонд, який мав бути використаний, коли буде отримана дорівняльна сума. Американські видавництва вже надіслали книжки для України, вони чекають відправлення. Ми сподіваємося, що українці діаспори виявлять високе розуміння важливості справи і своєю жертвенністю допоможуть Україні у українцям вчитися як будувати свою самостійну державу.

Додаткову інформацію та звіт про діяльність Фонду „Сейбр-Світло” можна отримати за адресами: В Америці: Sabre Foundation, P. O. Box, 483, Sommer Valley, Mass. 02144, tel.: (617) 868-3510, fax: (617) 868-7916; в Україні: Фонд „Сейбр-Світло”, Львів, 290008, вул. Радянська, 24, тел. 72-08-27, факс 72-47-71.

I. B.

• SERVICE •

Українська фірма „КАРПАТИ”

Займається: ремонтами і перебудовою домів і підвальных приміщень (basement). Plumbing, Bathrooms, Tiles, Electric, Carpentry, Painting, Welding, Roofing, Brick Pointing, Painting and Decorating. Fully insured.

Шукаю СЕКРЕТАРІВ, у віці від 25-30 років, зі знанням української і англійської мов.

Vasili Cholak, (718) 545-3611

26 First Avenue
New York, N.Y. 10009
Tel.: (212) 473-3550

ПО ГУРТОВИХ ЦІНАХ: нитки ДМЦ, різного роду матеріали для вишивання, кави, книжки з українськими зображеннями, і т. п. в Арці.

• ПРАЦЯ •

Пошукується ЖІНКУ

до опіки над дво-літньою дитиною і до легкої домашньої праці. Право на їзд авто по бажанню. Телефонувати на число (908) 647-7657 по 7-й год. веч.

• ДО ВИНАЙМУ •

ДО ВИНАЙМУ

Мешкання в околиці церкви св. Івана Хрестителя в Ньюарку, Н. Дж.
Тел. (201) 226-0293

• FUNERAL DIRECTORS •

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ
ПОГРЕБНИК

Займається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
ЛУІС НАЙГРО — директор
Родина ДМИТРИК

Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y. 10009
(212) 674-2568

Незалежність України — в засобах
масової інформації Бразилії

Українці Куритиби біля пам'ятника Т. Шевченкові урочисто відзначили видатну подію — проголошення незалежності України.

Кооперативний...

(Закінчення зі стор. 2)

На конференції представників української кооперативної Америки і Канади, спонсорованої УСКР і на засіданні Ради УСКР дня 18-го серпня 1991 року. З головних постанов слід відзначити ділову співпрацю з Всесвітньою Кооперативною Радою кредитовий юній і розглянування конкретних заходів допомоги Україні. В тій цілі вибрано комісію в складі: д-р Богдан Кекіш, голова кредитівки „Самопоміч” в Нью Йорку, Мирослав Болюх, голова Ради Українських Кооперативів Австралії, Дмитро Григорчук, голова Центральної Української Кооперативної ЗСА, д-р Олег Гаврилович, дорядник Світового Банку у Вашингтоні, Володимир Гулявський, голова Крайової Ради Українських Кооперативів в ЗСА, Ярослав Скрипник, директор Канадської Спільки Кооп. Едмонтону, Оля Заверуха, виконавчий директор Кредитівки „Союз” в Торонто, Ігор Ляшок, фінансовий референт і менеджер Кредитівки „Самопоміч” в Ньюарку, Тамара Денисенко, менеджер Кредитової Спільки в Рочестері, д-р Юрій Чумак, заступник голови Кредитівки „Карпати” у Вінніпегу, Богдан Ватраль, фінансовий референт УСКР і виконавчий директор „Самопоміч” в Чикаго (координатор Комісії), Тарас Підзамецький, адвокат Української Кредитової Спільки в Торонто, секретар Комісії.

Прийнято пропозицію Всесвітньої Ради спільної поїздки в Україну, яка з різних більших осередків в Україні переведе ряд досліджень, зустрінеється з членами уряду, організаціями демократичних реформ, комерційними кооперативними установами, державним банком та з рядом економічних організацій. В таку місію делегації входять муть представники визначені УСКР-адою. Можна сподіватись, що висліді досліджень цієї місії дадуть Всесвітній раді достатній матеріал, щоб справу допомоги українській кооперативі на рідних землях поставити на реальний і тривалий ґрунт. Таким чином українська кооператива входить у черговий, зовсім новий етап своєї праці, яка триватиме декілька років і напевно буде успішна.

Дуже позитивно і доброзичливо поставилася бразильська преса, радіо і телевізія до проголошення незалежності України. Великі щоденники, радіотелевізійні програми багато місця і часу присвятили Україні і українському народові, який прагне до незалежності і бажає бути господарем на своїй землі. Телебачення і радіо щодня подавали повідомлення про цю подію, вказуючи при тому, що Україна є другою після Росії найбільшою республікою, що входила до складу Світового Союзу, яка має багаті природні ресурси, корисні копальні і розвинуту промисловість.

Кореспонденти газет, радіо і телебачення в ці дні постійно зверталися до українсько-Бразильської Центральної Репрезентації за інформаціями і новинами. Тому Товариство Прихильників Української Культури приготувало спеціальний „пресервіс” для телебачення і чотири канали передавали вістки і новини на цілу Бразилію. Бразильська преса подала повідомлення про маніфестації, що відбулися у Києві та інших українських містах. Багато місця бразильська преса присвятила репортажам та інтерв'ю з українсь-

кими поселенцями Бразилії, які з великим захопленням сприйняли звістку про проголошення незалежності України.

Українська громада Куритиби урочисто відзначила проголошення незалежності України. Під проводом Центральної Репрезентації і приналежних установ 25-го серпня відбулася велика маніфестація на площі України. Коло пам'ятника Тарасові Шевченкові українці і бразильці зі синьо-жовтими і бразильськими прапорами відзначили цей великий і радісний день українського народу. На транспарантах було написано: „За вілю України”, „Молодь України! Демократія — це внутрішній стан людини, який є міцнішим, ніж танки на площах і вулицях!” Була хвилина мовчання за всіх, що полягли за волю України і за тих емігрантів, які не дочекалися цього радісного дня.

Фолклорні групи „Барвінок” і „Полтава” вшанували проголошення незалежності у міському театрі, представляючи українські танки та інформуючи про цю визначну подію.

Нестор Кутинський

Президент...

(Закінчення зі стор. 1)

мійськими карабінами. Цивільні добровольці озброєні чим попало: шаблями, револьверами, мисливськими рушницями, старовинними кинджалами.

У телевізійний центр прийшли люди, добре відомі і шановані не лише в Грузії, але й за її межами: кінорежисер Ельдар Шенгелая, поет Джансуг Чарквіані, колишній прем'єр-міністр республіки Тенгіз Сігуа.

В імпровізованому пресовому центрі перебувають кореспонденти багатьох органів засобів масової інформації світу.

В інтерв'ю кореспондентів

тові ТАСС колишній міністер закордонних справ Грузії Георгій Гоштарія заявив, що діями президента республіки у ці кризові дні керує страх, а не розум.

Гамсахурдія, за словами Гоштарія, використовує у своїх закликах недозволені для керівника і політичного діяча заклики, які можуть привести до громадянської війни.

Представники командування Закавказької військової округи назвали дезінформацією чулки, що підрозділи совєтської армії можуть вмішатися в події, які відбуваються у столиці Грузії. „Ми зберігаємо невтральність”, — заявив кореспондентам ТАСС один із старших офіцерів штабу округи.

У ПОНЕДІЛОК, 23-ГО вересня, президент Джордж Буш, виступив з промовою перед Генеральною Асамблеєю Організації Об'єднаних Націй в Нью Йорку. На початку своєї промови він заявив, що ця промова буде зовсім іншою, що їх досі виголошували президенти ЗСА, в яких завжди підкреслювалося змагання світових потуг, бо такі були критерії, які в минулому визначували міжнародну політику. Сьогодні ж зупинюся на викликах майбутності, будівлі всебічного миру та доброту. Однак аналітики заявляють, що його ціла промова обмежилася до погрози іракському президенту Саддаму Хусейнові та закликом до ООН уневажнити резолюцію з 1975 року, яка рівняла сїонізм з расизмом.

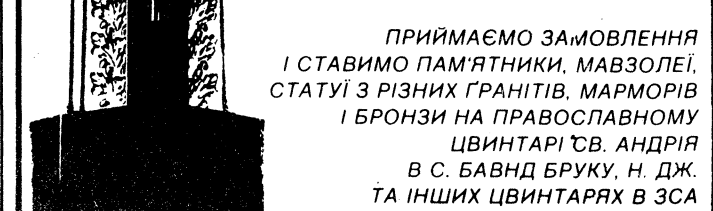
УКРАЇНСЬКЕ ПІДПРИЄМСТВО
So. Bound Brook Monument Co.

45 Mountain Avenue, Warren, N.J. 07059

РАІСА ХЕЙЛИК, власник

(908) 647-7221 • (908) 647-3492

ПРИЙМАЄМО ЗАМОВЛЕННЯ І СТАВИМО ПАМ'ЯТНИКИ, МАВЗОЛЕЇ, СТАТУЇ З РІЗНИХ ГРАНІТІВ, МАРМОРІВ І БРОНЗИ НА ПРАВОСЛАВНОМУ ЦВІНТАРІ Св. АНДРІЯ В С. БАВНД БРУК, Н. ДЖ. ТА ІНШІХ ЦВІНТАРЯХ В ЗСА

ПОВІДОМЛЕННЯ
Адміністрації „Свободи”

ПОВІДОМЛЯЄМО ВСІ ОРГАНІЗАЦІЇ
І ПОДИНОКІ ОСОБИ,

ЩО АДМІНІСТРАЦІЯ
НЕ БУДЕ ПОМІЩУВАТИ ЖАДНИХ
ОГОЛОШЕНЬ

якщо попередні рахунки
НЕ БУДУТЬ ВИРІВНЯНІ

Окремих листів у тій справі не будеться
відписувати.

ВСІ РАХУНКИ МУСЯТЬ БУТИ ЗАПЛАЧЕНІ
ДО 15 ДНІВ ВІД ДНЯ ПОЯВИ.

Найкращий дарунок

ЕНЦИКЛОПЕДІЯ —
НЕОБХІДНА КНИЖКА ДОМА І В ШКОЛІ!

ПОДБАЙТЕ,
щоби в кожній публічній бібліотеці була
повна і стисла двотомова

Енциклопедія України
в англійській мові

ЦІНА:
Том I. \$95.00
Том II. \$95.00
Хто замовить ОБА ТОМИ платить \$170.00
включно з пересилкою

Замовлення і належність ТІЛЬКИ ЧЕКАМИ або ПОШТОВИМИ
ПЕРЕКАЗАМИ (М. О.) плати.

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.
30 Montgomery Street • Jersey City, N.J. 07302